



40%

rabatu





6

miesięcy dostępu do eksperckiej wiedzy

dgp.pl/prenumerata



DGP | Dziennik Gazeta Prawna

Urlop macierzyński po poronieniu. Wystarczy zaświadczenie od lekarza

UPRAWNIENIA Obowiązujące od 6 sierpnia 2025 r. przepisy pozwalają na nabycie zasiłku macierzyńskiego kobiecie, która poroniła, bez względu na wiek ciąży, ale **zawierają lukę prawną** w kwestii urlopu dla niej. MRPiPS wyjaśnia, że podstawą do jego przyznania może być zaświadczenie od lekarza lub położnej

Joanna Śliwińska
joanna.sliwinska@infor.pl

Prawo do urlopu macierzyńskiego po urodzeniu martwego dziecka (poronieniu – kodeks pracy nie odróżnia tych dwóch pojęć) wynika z art. 180¹ kodeksu pracy. Zgodnie z par. 1 w razie urodzenia martwego dziecka pracownicy przysługuje urlop macierzyński w wymiarze ośmiu tygodni po porodzie. Za ten okres przysługuje również zasiłek macierzyński w wysokości 100 proc. podstawy wymiaru.

Do 6 sierpnia 2025 r. urlopu tego udzielano, gdy akt urodzenia dziecka zawierał adnotację, że dziecko urodziło się martwe. Jeżeli nie było możliwe ustalenie płci dziecka, bo ciąża była zbyt wczesna, urząd stanu cywilnego nie sporządził aktu urodzenia. Takie zasady wynikają z ustawy z 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 594). W takiej sytuacji, o ile kobieta nie zleciła na własny koszt badań genetycznych, nie miała prawa do urlopu

macierzyńskiego ani do zasiłku macierzyńskiego.

Zmiana przepisów

6 sierpnia 2025 r. weszły w życie znowelizowane przepisy rozporządzenia ministra rodziny, pracy i polityki społecznej z 8 grudnia 2015 r. w sprawie zakresu informacji o okolicznościach mających wpływ na prawo do zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa lub ich wysokość oraz dokumentów niezbędnych do przyznania i wypłaty zasiłków (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 616). Przewidują one obecnie (par. 9 ust. 2), że zasiłek macierzyński przysługuje kobiecie również wtedy, gdy martwe urodzenie (poronienie) udokumentuje zaświadczeniem wystawionym przez:

- lekarza posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie położnictwa i ginekologii albo
- lekarza w trakcie odbywania specjalizacji w tej dziedzinie, albo
- położnej o martwym urodzeniu.

Zaświadczenie to jest wydawane bez względu na czas trwania ciąży, bez konieczności oznaczania płci dziecka.

Brak podstawy do urlopu

Nowelizacja dotyczy jednak rozporządzenia zasiłkowego, które reguluje uprawnień zasiłkowy, ale nie urlopowe. Nie ma przepisu, który nakazywałby pracodawcy uwzględnienie powyższego zaświadczenia jako podstawy do stwierdzenia, że pracownica nabyła prawo do ośmioletniego urlopu na podstawie art. 180¹ k.p.

Takiego przepisu nie znajdziemy w rozporządzeniu ministra rodziny, pracy i polityki społecznej z 11 marca 2025 r. w sprawie wniosków dotyczących uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem oraz dokumentów dołączanych do takich wniosków (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 322), które w ogóle nie przewiduje, jakie dokumenty musi złożyć pracownica, aby potwier-

Stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 6 sierpnia 2025 r. w sprawie zaświadczenia od lekarza lub położnej

Zmieniony paragraf 9 rozporządzenia zasiłkowego z 8 grudnia 2015 r. odnosi się do „przyznania i wypłaty zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego”, nie zaś do samego urlopu macierzyńskiego. Czy ministerstwo przyjmuje zatem, że wskazane w rozporządzeniu z 8 grudnia 2015 r. zaświadczenie o martwym urodzeniu jest również podstawą dla pracodawcy do uznania, że pracownica rozpoczęła urlop macierzyński w trybie art. 180¹ k.p.?



MRPiPS: Przepisy kodeksu pracy nie rozróżniają pojęcia „poronienie” i urodzenie martwego dziecka. Zgodnie art. 180¹ par. 1 kodeksu pracy w razie urodzenia martwego dziecka lub zgonu dziecka przed upływem 8 tygodni życia, pracownicy przysługuje urlop macierzyński w wymiarze 8 tygodni po porodzie, nie krócej jednak niż przez okres 7 dni od dnia zgonu dziecka.

Natomiast pracownicy, która urodziła więcej niż jedno dziecko przy jednym porodzie, przysługuje w takim przypadku urlop macierzyński w wymiarze stosownym do liczby dzieci pozostałych przy życiu.

Natomiast zgodnie z art. 184 kodeksu pracy za okres urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopu rodzicielskiego oraz urlopu ojcowskiego przysługuje zasiłek macierzyński na zasadach określonych w ustawie z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Dokumentem stanowiącym podstawę do przyznania urlopu macierzyńskiego jest odpis skrócony aktu urodzenia dziecka, a w przypadku gdy nie został sporządzony akt urodzenia dziecka – **zaświadczenie lekarza posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie położnictwa i ginekologii lub lekarza w trakcie odbywania specjalizacji w tej dziedzinie albo położnej** o martwym urodzeniu, bez względu na czas trwania ciąży, wydane na podstawie dokumentacji medycznej lub kopie tych dokumentów potwierdzone za zgodność z oryginałem przez ubezpieczonego, płatnika składek albo Zakład – za okres od dnia porodu albo martwego urodzenia bez względu na czas trwania ciąży.

dzień fakt urodzenia martwego dziecka. Dotychczas przyjmowano, że takim dokumentem jest akt urodzenia z adnotacją, że dziecko urodziło się martwe, co jednak również nie wynika z rozporządzenia.

W związku z brakiem odpowiednich przepisów wystąpiliśmy do MRPiPS z prośbą o deklarację, czy za dokument potwierdzający dzień rozpoczęcia ośmioletniego urlopu macierzyńskiego należy

uznać także zaświadczenie lekarza lub położnej, o którym mowa we wspomnianym wyżej par. 9 ust. 2 rozporządzenia zasiłkowego. Resort w swoim stanowisku z 6 sierpnia 2025 r. to potwierdził.

Pełnoletni uczniowie płacą składkę zdrowotną od renty po rodzicach

ŚWIADCZENIA

Ewa Martyna
ewa.martyna@infor.pl

Ukończenie 18 lat oznacza dla wielu uczniów bolesne zdarzenie z przepisami – ich renta rodzinna, którą otrzymują po śmierci rodzica, zaczyna być pomniejszana o składkę zdrowotną. Nawet jeśli to jedyne pieniądze, jakie mają na życie, a oni sami wciąż się uczą.

Wynika to art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 146 ze zm.), zmienionej w 2022 r. w związku z reformą podatkową.

Wcześniej renta była traktowana jako dochód rodzica i składka wynosiła o zł. Po zmianach podatkowych stała się dochodem dziecka.

Do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich trafiają liczne skargi w tej sprawie.

RPO wystąpił więc z interwencją do Ministerstwa Zdrowia. Resort udzielił odpowiedzi DGP, z której wynika, że nie prowadzi obecnie

żadnych prac zmierzających do zmian w tym zakresie.

„W momencie osiągnięcia pełnoletności renta rodzinna staje się własnym dochodem dorosłego już świadczeniobiorcy, co automatycznie oznacza objęcie obowiązkiem ubezpieczeniem zdrowotnym” – czytamy w odpowiedzi Ministerstwa Zdrowia.

Resort wskazuje, że takie rozwiązanie wynika z konstytucyjnych zasad równości, solidarności i sprawiedliwości społecznej – każdy, kto osiąga własny dochód, uczestniczy w finansowaniu systemu ochrony zdrowia.

Ministerstwo tłumaczy, że nie można zrównać sytuacji pełnoletniego ucznia bez dochodów, ubezpieczonego jako członek rodziny, z sytuacją pełnoletniego ucznia pobierającego rentę rodzinną.

Tymczasem dr Katarzyna Kalata, radca prawny, Kancelaria Kalata, tłumaczy, że renta rodzinna pełni funkcję kompensacyjną – ma zapewnić środki utrzymania osobom, które utraciły żywiciela. W tym kontekście obciążenie pełnoletnich

uczniów pobierających to świadczenie składką zdrowotną, mimo że nadal spełniają kryteria uprawniające do renty (w szczególności kontynuację nauki), stanowi odstępstwo od ratio legis instytucji. Z punktu widzenia systemowego jest to rozwiązanie nieuzasadnione, gdyż osoby te posiadają prawo do świadczeń opieki zdrowotnej także na podstawie statusu ucznia lub studenta, bez potrzeby kreowania dodatkowego tytułu ubezpieczeniowego.

Trybunał Konstytucyjny w swoim orzecznictwie wielokrotnie wskazywał, że zasada równości (art. 32 Konstytucji RP) wymaga jednakowego traktowania podmiotów podobnych w istotnych okolicznościach, a ewentualne zróżnicowanie musi mieć racjonalne i proporcjonalne uzasadnienie. Zdaniem dr Katarzyny Kalaty różnicowanie sytuacji uczniów wyłącznie na podstawie faktu osiągnięcia pełnoletności – przy zachowaniu identycznej sytuacji materialnej i edukacyjnej – nie znajduje takiego uzasadnienia.



Wyciąg z ogłoszenia nr 91/2025

Prezydenta Miasta Jeleniej Góry

o przetargach ustnych nieograniczonych na sprzedaż nieruchomości niezabudowanych stanowiących własność Miasta Jelenia Góra, położonych w Jeleniej Górze.

1.	Oznaczenie nieruchomości	1. Działka numer 39 o powierzchni 0,9531 ha, obręb 0008, Cieplice VIII, AM 2, KW nr JG1J/00081308/8, położona w rejonie ulicy Sokoliki. 2. Działka numer 73 o powierzchni 0,8296 ha, obręb 0026, Czarne II, AM 5, KW nr JG1J/00114492/5, położona w rejonie ulicy Poziomkowej.
2.	Cena wywoławcza netto	Ad 1. 1.100.000,00 zł Ad 2. 495.000,00 zł <i>do ceny ustalonej w przetargu doliczony zostanie 23% podatek VAT</i>
3.	Przeznaczenie w planie miejscowym	Ad 1 – 2. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.
4.	Termin i miejsce przetargów	22 października 2025 roku o godz. 10⁰⁰ Urząd Miasta Jelenia Góra, ul. Sudecka nr 29, I piętro, sala nr 13
5.	Wysokość wadium	Ad 1. 110.000,00 zł Ad 2. 49.500,00 zł należy wnieść na konto Miasto Jelenia Góra – Bank MILLENNIUM S.A. nr: 97 1160 2202 0000 0000 6011 5681 najpóźniej do dnia 16 października 2025 r. <i>Data dokonania wpłaty jest data uznania rachunku bankowego Miasta.</i>
6.	Miejsce wywieszenia i publikacji ogłoszenia	tablica ogłoszeń Urzędu Miasta Jelenia Góra ul. Ptasia nr 2-3, I piętro, strona internetowa bip.jeleniagora.pl – oferty nieruchomości

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Jelenia Góra ul. Ptasia nr 2-3, I piętro, pokój nr 111; tel.: 75/75-46-304, 75/75-46-277 oraz na stronie internetowej www.nieruchomosci.jeleniagora.pl.

Urząd Miasta Jelenia Góra

www.jeleniagora.pl